

گفتگو با مژده ارسی در باره سمینار سراسری بررسی اعدامهای جمعی زندانیان سیاسی ایران در سال

۱۳۶۷

چند سالی است که در فصل تابستان در خارج از ایران مراسم و سمینارهایی به مناسبت سالگرد اعدامهای دسته جمعی زندانیان سیاسی ایران در سال ۱۳۶۷ برگزار می‌شود. امسال شهر کلن آلمان شاهد برگزاری سمینار سراسری در این زمینه خواهد بود. سازمان‌دهندگان این سمینار گروهی از زندانیان سیاسی سابق ایران‌اند که نشریه «گفتگوهای زندان» را در آلمان منتشر می‌کنند.

مصاحبه گر: کیواندخت قهاری

دویچه وله: خانم مژده ارسی، شما از سازمان دهندگان سمیناری هستید که قرار است بزودی در آلمان در رابطه با قتل عام زندانیان سیاسی ایران در سال ۱۳۶۷ برگزار بشود. خواهش می‌کنم نخست برای شنوندگان ما بگویید که برگزارکنندگان این سمینار چه کسانی هستند و قرار است که این سمینار کجا و کی برگزار بشود؟

مژده ارسی: این سمینار بنابه فراخوان «گفتگوهای زندان» که در نوامبر اعلام شد برگزار می‌شود و «گفتگوهای زندان» یک پروژه‌ی مشترک زندانیان سیاسی سابق است که تا حالا اقدام به انتشار ۷ شماره بصورت کتاب کرده‌اند. این سمینار در کشور آلمان، شهر کلن، در تاریخ ۱۵ تا ۱۷ ژوئیه برگزار خواهد شد.

دویچه وله: خانم ارسی، انگیزه و هدف «گفتگوهای زندان» از برگزاری این سمینار چیست؟

مژده ارسی: همانطور که می‌دانید، همه ساله در سالگرد کشتار سراسری زندانیان سیاسی در سال ۶۷ مراسم در آلمان و دیگر کشورها برگزار می‌شود و همیشه از زندانیان دعوت به عمل می‌آید که تجربه‌ی خود را در این رابطه نقل کنند. ما بعنوان زندانی همواره مخالف این موضوع بوده ایم که به زندانی بعنوان قربانی نگاه بشود و اینکه فقط از او دعوت بشود که بیان خاطره کند و یا تجربه اش را در این رابطه و در این مراسم مطرح کند. زیرا هرکدام از ما به دلایل شرکت و حضور در مبارزه‌ی سیاسی، اجتماعی و طبقاتی دستگیر شده ایم. بنابراین، نگاهی به این صورت به قضیه را مورد نقد قرار می‌داده ایم. اگرچه سمینار هدفش را بررسی همه جانبه‌ی مسئله‌ی زندان، البته تا آنجا که در توانش است، قرار داده و در این رابطه سعی شده است از کارشناسان و دست‌اندرکاران هم دعوت بشود. هدف دیگر سمینار که می‌توانم اسم ببرم، همانطور که بخشا هدف گفتگوهای زندان هم هست، مسئله‌ی مستندسازی است. مسایل مربوط به سرکوب و اختناق است یا بهتر بگوییم سرکوبگری اجتماعی و طبقاتی که هر روزه ما شاهدش بوده ایم و هستیم.

دویچه وله: مستندسازی به چه معنایی است در اینجا؟

مژده ارسی: مستندسازی به این معناست در اینجا که یکی از موضوعهای مورد بررسی ما در سمینار در بخش کتبی اش است، یعنی مستندسازی مسئله‌ی سرکوب در ایران که در این رابطه از آقای ناصر مهاجر بخاطر انتشار کتاب «نقطه» دعوت شده و از آقای پرویز قلیچ خانی بخاطر اینکه ایشان هر سال یک شماره نشریه‌ی «آرش» را به این مسئله، مسئله‌ی کشتار سراسری، اختصاص می‌دهند و یک نفر هم گزارشی می‌دهد از گفتگوی های زندان و دیدگاه ما به مسئله‌ی مستندسازی و کارهایی که تاکنون توسط گفتگوها انجام شده است. بعد در زمینه‌ی تصویری هم ما از مهناز تمیزی، فیلمساز تبعیدی که در سوئد زندگی می‌کند دعوت کرده ایم. ایشان گزارشی می‌دهند راجع به مشکلاتی که کلا

فیلمسازان در رابطه با ساختن فیلم، در رابطه با زندان دارند. همچنین از پانته‌آ بهرامی دعوت به عمل آمده که گزارشی را راجع به فیلمی که در حال تهیه است ارائه بدهند.

دویچه وله: به بخشی از پرسش من راجع به برنامه ی تان پاسخ دادید. دیگر چه کارهایی در این سمینار انجام خواهد گرفت؟

مژده ارسی: برنامه به این شکل آغاز می شود که، در روز اول به مسئله ی خانواده ها و فعالین و وابستگان زندانیان سیاسی پرداخته می شود. در این رابطه از اردوان زیران دعوت شده که راجع به خانواده ها و رژیم شاه گزارشی می دهند. بعد گزارش خانم شهین نوایی هست. البته من یک توضیح کوتاهی بدهم که اینها صددرصد نیست، ولی چیزهایی که تا بحال در رابطه با آنها به جمع بندی رسیده ایم، ممکن است تغییرات کوچکی در برنامه داده بشود. بعد نمایش فیلم است از مادر ریاحی که در روز اول مراسم اجراء می شود.

دویچه وله: مادر ریاحی، برای کسانی که نمی دانند کیست ...

مژده ارسی: مادر ریاحی یکی از مادرانی ست که چند کشته داده اند در سال ۶۷ و ایشان الان متأسفانه فوت کرده اند، ولی یک مصاحبه با ایشان انجام شده و این فیلم در روز اول سمینار نمایش داده می شود. بعد مهرنوش شجاعی از وضعیت فعالین در سالهای ۶۰ تا ۶۵ در داخل کشور گزارشی می دهند. بطور کلی به مسئله ی خانواده ها و فعالین و وابستگان زندانیان سیاسی در وهله نخست روز اول پرداخته می شود. بعد برنامه ی فرهنگی و هنری داریم که روخوانی نمایشی «با من برقص» توسط هایده ترابی انجام می شود و بعد پرسش و پاسخ است در رابطه با کاری که انجام داده اند و نمایش فیلم «از این فریاد تا آن فریاد». روز دوم، که در واقع پربرنامه ترین روز است، تأثیرات جسمی و روحی زندان و شکنجه بررسی می شود. در این رابطه ما از کارشناسان، از پزشکان و کسانی که پایان نامه ی شان را در این زمینه داده اند یا الان در مراکز مربوط به شکنجه شدگان، حمایت از شکنجه شدگان کار می کنند دعوت به عمل آورده ایم. از جمله از ناصر پرنیان که خودش البته زندانی سیاسی بوده و همچنین از دکتر علی فرمانده، دکتر عذرا ابازری، که به شکنجه از دیدگاه زنانه و مردانه و تأثیرات روانی آن می پردازد. دکتر علی فرمانده به مسئله ی زندانی پس از زندان می پردازد، مشکلاتی که زندانی با آن روبروست. بعد یک دوست آلمان ما بنام «فیلیتستاس تروریر» تجربه ی شکنجه دیدگان امریکای لاتین را برای ما بازگو می کند. سپس در ادامه برنامه پرسش و پاسخ خواهد بود. بخش دوم، روز سه شنبه، اختصاص دارد به مسئله ی سرکوب و اختناق در ایران، تلاش برای مستندسازی که به آن اشاره کردم که ۲ بخش کتبی و تصویری ست. بعد شب همبستگی بین المللی با زندانیان سیاسی ست، که در این شب ما از چهره های مهم و برجسته ی سیاسی که در مبارزه برای آزادی زندانیان سیاسی در سطح جهان شرکت دارند، از جمله خود زندانیان سیاسی که در حال حاضر در زندانها هستند، مثلاً از ابو جمال احتمالاً پیام خواهیم داشت، از چامسکی احتمالاً ما پیام خواهیم داشت و ما در ارتباط هستیم که تمام این پیامها را در شب همبستگی با زندانیان سیاسی ایران بگیریم. سپس برنامه های هنری و فرهنگی در این شب داریم، موسیقی، رقص. روز یکشنبه را ما بیشتر به گزارش وضع کنونی و جمع بندی از سمینار اختصاص داده ایم و احتمالاً مشخص کردن سمینار بعدی که کجا و به چه شکل و در چه تاریخی برگزار خواهد شد. همینطور احتمالاً گزارشی از بچه های زندان، از سال ۶۷، خواهیم داشت. گزارشی از وضع امریکای لاتین داریم که تا بحال هیچ شکنجه گری در امریکای لاتین مجازات نشده و مسئله ی مجازات شکنجه گر کلا به عنوان یک بحث طرح می شود. و همچنین مسئولیت گروههای سیاسی در رابطه با زندانیان آزاد شده و شکنجه شده بحث و گفتگو خواهد شد.

دویچه وله: خانم ارسی، به نظر خودتان سمیناری که می خواهید برگزار کنید چه ویژگی هایی دارد؟ انتظار چه چیز جدیدی را می توانیم از آن داشته باشیم؟

مژده ارسی: ویژگی سمینار کنونی این است که برای اولین بار توسط خود زندانی ها برگزار می شود و فکر می کنم در این رابطه سمینار نگاه دیگری به قضیه خواهد داشت. مسئله ی بعدی که به آن اشاره هم کردم، مسئله ی مستندسازی ست و در عین حال نگاه کارشناسانه به قضیه. ما سعی کرده ایم که این سمینار از یک سطح کارشناسانه ی خوبی برخوردار بشود و امیدواریم که در این راه موفق باشیم .

دویچه وله: تا کنون به مشکل هایی برخورد کرده اید؟

مژده ارسی: مهمترین مسئله ی ما مسئله ی مالی ست که، هیچ کمکی از نهادها، ارگانها دریافت نکرده ایم و حضور تعداد وسیعی از سخنرانان، هنرمندان و کارشناسانی که در این سمینار شرکت می کنند فقط بخاطر علاقه ی بی شائبه ی خود آنهاست به برپایی چنین سمیناری و در واقع ضرورتش را همواره همه احساس کرده اند و آنها همه با هزینه ی خودشان از کشورهای مختلف در سمینار شرکت می کنند.جا دارد که ما در همین جا از تک تک شان تشکر کنیم بخاطر این همکاری. ولی همانطور که گفته ام متاسفانه مشکل بزرگ ما، مشکل مالی ست.

دویچه وله: چه کسانی می توانند در این سمینار شرکت کنند؟

مژده ارسی: سخنرانان ما اغلب خودشان داوطلب شده اند و خودشان تماس گرفته اند برای ارائه ی کار و کسان دیگر هم می توانند ثبت نام کرده و شرکت کنند. فرم ثبت نامها اعلام شده و هرکسی که علاقمند است باید هرچه سریعتر ثبت نام کند و آزاد است که در سمینار شرکت کند .

دویچه وله: یعنی به عنوان شنونده یا به عنوان شرکت کننده در بحث باید قبلا ثبت نام کرد؟

مژده ارسی: بله، حتما.

دویچه وله: در نظر دارید که نتایج کار سمینار را منتشر کنید؟

مژده ارسی: بله، ما قصد داریم بصورت کتاب و احیانا حتا بصورت تصویری، که البته این قسمت دوم صددرصد نیست، ولی اگر موفق بشویم قصد داریم بصورت تصویری هم منتشر کنیم.

دویچه وله: چگونه می شود با شما تماس گرفت؟

مژده ارسی: علاقمندان می توانند از طریق آدرس اینترنتی ما یا ایمیل ما dialogt@web.de و یا شماره تلفن هایی که اعلام شده با ما در تماس باشند و برای ثبت نام اقدام کنند.

دویچه وله: خانم مژده ارسی بسیار سپاسگزارم که در این مصاحبه با ما شرکت کردید و امیدوارم که ما در آینده بتوانیم از سمینار شما گزارشی داشته باشیم.